

SAYI : 2020/89729-S.20.98354
BAŞVURU NO : 2020/80096
KARAR TARİHİ : 18/12/2020

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

BAŞVURUNUN KONUSU : Dr. Öğretim Üyesi Kadrosuna atanma talebi hk.

BAŞVURU TARİHİ : 19/06/2020

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, Aralık 2004 yılında, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalında Araştırma Görevlisi olarak işe başladığını 2012 yılında Gazi Üniversitesi kapsamında 50/d'li Araştırma Görevlilerinin 33/A kadrosuna getirilmesi ile 33/A kadrosuna geçtiğini, 09.05.2017 tarihinde Doktorasını tamamlayarak, aktif olarak Türkçe ve İngilizce Tıp Fakültesi lisans ve Sağlık Bilimleri Yüksek Lisans ve Doktora derslerini vermeye başladığını, ancak Tıp Fakültesi, Dr. Öğretim Üyesi kadrosu için gerekli tüm kriterleri taşımasına rağmen hakkı olan kadroya Tıp Fakültesi Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri Yönergesinin, 2 Nolu temel Kriterini (Dil puanı 80) sağlamadığı yönündeki komisyon kararı nedeniyle atamasının yapılmadığını belirterek, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesinin iki dilde eğitim veren bir fakülte olması nedeniyle 80 dil puan şartının Türkçe eğitimi için de istenmesinin haksızlık olduğunu bu nedenle Dr. Öğretim Üyesi Kadrosuna yükseltme ve atanma kriterlerinin Temel kriterler 2. Maddesinde yer alan "Yabancı Dil sınavından en az 65 almış olmak" şartının tarafına uygulanmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu iddia hakkında bilgi ve belge talep yazımıza istinaden Gazi Üniversitesi Rektörlüğü tarafından gönderilen cevabi yazı ve eklerinde özetle;

2.1. Başvuranın Tıp Fakültesi Akademik Yükseltme ve Atanma Kriterleri Yönergesinin, Doktor Öğretim Üyesi Kadrosuna Yükseltme ve Atanma başlıklı 2 Nolu Temel Kriterinde belirtilen "Yabancı dil sınavından en az 65 almış olmak. (YKS Kılavuzunda, öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler için bu sınava İngilizceden girmiş ve en az 80 almış olmak.)" kriterine ilişkin olarak, Yabancı Dil Sınavından almış olduğu 71,25 puan belgesini ibraz ettiği, ancak YKS Kılavuzunda öğretim dilinin, Üniversitenin Tıp Fakültesinin tüm

bölümleri için en az %30 İngilizce olarak belirlenmesine istinaden adayların, söz konusu yabancı dil sınav puanlarının en az 80 olması gerekmekte olduğu bu nedenle de adı geçene ait söz konusu Yabancı Dil Puanının (71,25) bahse konu temel kriter için yeterli bir puan olarak kabul edilemeyeceğine karar verildiği,

2.2. Yükseköğretim Kurumları Sınavı Kılavuzunda (YKS) öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler arasında Üniversitenin Tıp Fakültesinin de mevcut olduğu,

2.3. Üniversitenin Akademik Yükseltme ve Atanma Kriterleri Yönergesi Fakülte bazlı hazırlandığı ve bölümler için herhangi bir ayırımın söz konusu olmadığı,

2.4. Tıp Fakültesi bünyesinde Türkçe ve İngilizce (%100 İngilizce eğitim) Ders Programları olarak iki farklı program yürütüldüğü, YÖK ilgili mevzuatı gereği ve Üniversite Yükseltme Atanma Yönergesinin kriterlerindeki "Temel Kriter 2 YKS Kılavuzunda, öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler için bu sınava İngilizceden girmiş ve en az 80 almış olmak" şartı uyarınca %100 İngilizce eğitim veren programımız olmasından dolayı Fakültemiz öğretim üyesi alımında bu şart esas alınmaktadır. Tıp Fakültesinde her iki program içinde derslerin adı ve dersi veren öğretim üyelerinin belirlenmesi ilgili Anabilim Dalları Akademik Kurulları tarafından karar verilerek, kurul kararları ile Dekanlık Eğitim Koordinatörlüğüne bildirildiği, Tıp Fakültesi kapsamında ders vermeye haiz tüm öğretim üye/elemanları için İngilizce ve Türkçe Program ayırımı yapılmaksızın ilgili Anabilim Dallarının akademik kurullarında karar bağladıkları ders programlarının esas alındığı,

2.5. Üniversite Öğretim Elemanı atamalarında mevcut kanun ve yönetmeliğin dışına çıkılmasının söz konusu olmadığı,

ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Anayasanın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler.",

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.",

5. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun; Doktor Öğretim Üyesi başlıklı 23 üncü maddesinde;

“a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara fakültelerde dekan; diğer birimlerde müdürler, biri o birimin yöneticisi biri de o yükseköğretim kurumunun dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür yönetim kurullarının görüşünü aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama rektör tarafından en çok dört yıl süre ile yapılır. Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler yeniden atanabilirler.

b) Doktor öğretim üyeliğine atanabilmek için, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak gerekir.

c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacıyla yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.”

6. Tıp Fakültesi Akademik Yükseltme ve Atanma Kriterleri Yönergesinin, Doktor Öğretim Üyesi Kadrosuna Yükseltme ve Atanma başlıklı maddede;

“ TEMEL KRİTERLER

Doktor Öğretim Üyesi kadrosuna yükseltmek ve atanmak için aşağıda belirtilen temel kriterlerin tümünü sağlamış olmak gerekir.

1. Doktora/uzmanlık unvanı aldıktan sonra en az iki yıl geçmiş olmak. (Yandal uzmanlığında geçen süreler iki yıla dâhil edilir.) (Doktorasını yurtdışında bir üniversiteden alanlar veya doktora sonrası en az 1 yıllık süreyi yurt dışındaki eğitim ve araştırma kurumlarında geçirenlerde bu şart aranmaz.)

2. Yabancı dil sınavından en az 65 almış olmak. (YKS Kılavuzunda, öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler için bu sınava İngilizceden girmiş ve en az 80 almış olmak.)

3. En az biri SCI-Expanded/SSCI tarafından taranan dergilerde olmak üzere, ulusal/ uluslararası indekste en az üç özgün araştırma makalesi yayımlamış olmak.”

düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ SN. SADETTİN KALKAN’IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

7. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan Tavsiye Karar Önerisi Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8. Başvuran özetle, Dr. Öğretim Üyesi kadrosu için gerekli tüm kriterleri taşımasına rağmen hakkı olan kadroya Tıp Fakültesi Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri Yönergesinin, 2 Nolu temel Kriterini (Dil puanı 80) sağlamadığı yönündeki komisyon kararı nedeniyle atamasının yapılmadığını belirterek, "Yabancı Dil sınavından en az 65 almış olmak" şartının tarafına uygulanmasını Kurumumuzdan talep etmektedir.

9. İdare tarafından başvuranın talebi, Tıp Fakültesi Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri Yönergesinin temel kriterlerinden olan Yabancı dil sınavından en az 65 almış olmak. (YKS Kılavuzunda, öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler için bu sınava İngilizceden girmiş ve en az 80 almış olmak.) şartını sağlamadığının komisyonca tespit edilmesi nedeniyle reddedilmiştir.

10. Anayasa Mahkemesi'nin 05.11.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 17.04.2008 günlü, E.2005/5, K.2008/93 sayılı kararında belirtildiği üzere; "Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "belirlilik"tir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir. Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılı olup birey, yasadan, belirli bir kesinlik içinde, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini doğurduğunu bilmelidir. Ancak bu durumda kendisine düşen yükümlülükleri öngörebilir ve davranışlarını ayarlar. Hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar."

11. Somut olaya bakıldığında; Doktor Öğretim Üyesi kadrosuna yükseltmek ve atanmak için belirlenen temel kriterlerden biri Yabancı dil sınavından en az 65 almış olmakken YYS Kılavuzunda öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler için bir istisna olarak bu sınava İngilizceden girmek ve en az 80 almış olmak kriteri getirilmiştir. Başvuranın ise Yabancı Dil Puanınının 71,25 olmasından dolayı bahse konu temel kriter için yeterli bir puan olarak kabul edilemeyeceğine Komisyonca karar verilmiş ve başvurduğu kadro kendisine verilmemiştir.

12. Ancak 2019 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzuna bakıldığında; Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Tıp Fakültesi (İngilizce) olmak üzere iki farklı program olduğu ve her ikisi için de özel şartların farklı olarak belirlendiği Türkçe olan da sadece 5 numaralı "Tıp programlarına; programın, yerleştirme puan türünde başarı sırası 50 bininci sırada olan adayın yerleştirme puanının altında yerleştirme puanına sahip adaylar yerleştirilmeyecektir. Bu şartı sağlamayan adaylar ilgili programı tercih edemeyeceklerdir. Bu şartı sağlayamayan adayların, tercih yapmış olsalar bile ilgili tercihleri yerleştirme işlemine alınmayacaktır (Okul birincisi kontenjanları dâhil)." şartın yer aldığı, 2020 yılı YYS Kılavuzuna bakıldığında ise Tıp Fakültesi Türkçe programı için olan 5 numaralı

özel şarta 14 numaralı “Bu programda başarılı olabilmek için elleri ve parmakları ustalıklı kullanabilme önemlidir.” şartın eklendiği görülmektedir.

13. YKS Kılavuzunun incelenmesinden bir programın öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğunu belirten özel şartın 86 numara olduğu ancak bu numaranın Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi (Türkçe) için yer alan özel şartlar arasında yer almadığı anlaşılmaktadır. Üniversitenin Kurumumuza gönderdiği cevabi yazıda Akademik Yükseltme ve Atanma Kriterleri Yönergesinin Fakülte bazlı hazırlandığı ve bölümler için herhangi bir ayırımın söz konusu olmadığını belirtmiş olsa da Kılavuzda Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesine bakıldığında Fakülteye ait bölümlerin Türkçe ve İngilizce olarak iki farklı program seçeneği sunmasına rağmen Türkçe olanların hepsinde özel şartlar bölümünde 86 numaralı İngilizce şartının yer aldığı görülmektedir.

14. Mühendislik Fakültesi örneğinde görüldüğü üzere Üniversite tarafından programlar Türkçe ve İngilizce olarak ayrı ayrı belirlenmiş olduğunda Türkçe olan bölümlerde 86 numaralı şart konulmuş olup, anılan Fakültenin bölümlerine atanacak ve yükseltilecek olan öğretim üye/elemanlarının dil şartları konusunda ihtilafa yol açacak herhangi bir durum oluşmamaktadır. Ancak Tıp Fakültesinin Türkçe programı için %30 İngilizce olduğunu gösteren özel şart Kılavuzda belirtilmemiş olması ve Üniversitenin, Tıp Fakültesinin öğretim üye/elemanlarının hem İngilizce hem de Türkçe olan dersleri veriyor olmalarından dolayı Tıp Fakültesini İngilizce eğitim veren Fakülteler arasında sayması uyumsuzluğun çıkış noktasını oluşturmaktadır.

15. Tüm dosya kapsamı değerlendirildiğinde; başvuranın başvurusunun, “YKS Kılavuzunda, öğretim dilinin en az %30 İngilizce olduğu belirtilen bölümler için bu sınava İngilizceden girmiş ve en az 80 almış olmak” gerektiği koşulunu sağlamadığı gerekçesi ile “asgari başvuru koşullarını sağlamadığı” şeklindeki komisyon kararı doğrultusunda kabul edilmemesi işleminin, söz konusu kılavuza yer alan Tıp Fakültesi (Türkçe) programında bu koşulun yer almadığı tespit edildiğinden hukuka ve hakkaniyete uyarlık olmadığı ayrıca Üniversitenin Tıp Fakültesinin bu özel durumuna uygun olarak şüpheye yer vermeyecek açıklıkta Yönergesini düzenlemesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

16. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap verildiği, İdarenin başvuranla ilgili işlemlerinde ‘kanunlara uygunluk’, ‘makul sürede karar verme’, ‘hesap verilebilirlik’, ‘şeffaflık’, ‘kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi’ ilkelerine uygun davrandığı tespit edilmiştir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

17. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem

tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE**;

Başvuranın başvurusunun yeniden değerlendirilmesi ve Yönergenin dil şartı bölümünün şüpheyeye yer bırakmayacak şekilde düzenlenmesi hususunda **TAVSİYEDE BULUNULMASINA**,

Bu kararın **BAŞVURANA ve GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine;

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; İdare tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi